

Europa Centrală și de Est

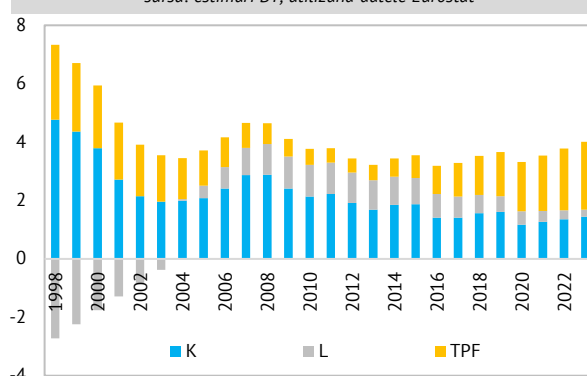
05 ianuarie 2022

Polonia vs. România – evoluții macroeconomice structurale recente

- Polonia și România s-au confruntat în ultimul secol cu provocări economice și istorice similare, evoluțiile din cele două țări fiind deseori analizate comparativ de specialiști.
- În prezent Polonia și România reprezintă primele două economii din Europa Centrală și de Est, cu niveluri ale PIB-ului nominal din anul pandemic 2020 de 0,5 trilioane EUR, respectiv 0,2 trilioane EUR.
- Dacă luăm în considerare datele Fondului Monetar Internațional (FMI) în perioada 1980-1990 nivelul de dezvoltare din România a fost superior celui din Polonia.
- Situația s-a schimbat ulterior, îndeosebi ca urmare a divergențelor din perspectiva implementării reformelor, diferența de dezvoltare dintre Polonia și România atingând niveluri record la finalul anilor 1990 și începutul anilor 2000.
- Subliniem însă faptul că distanța de dezvoltare dintre Polonia și România s-a ajustat semnificativ în cadrul ciclului economic post criză: astfel, în 2019 (ultimul an al aceluși ciclu) PIB/locuitor la paritatea puterii de cumpărare ca procent din media UE se situa la 75,7% în Polonia, respectiv la 72% în România.
- Această convergență puternică a nivelului de dezvoltare din România spre nivelul din Polonia în ultimul deceniu a fost determinată de factori structurali, după cum rezultă din aplicarea funcției de producție Cobb-Douglas (utilizând datele Eurostat până la momentul 2020 și previziunile BT și ale Comisiei Europene pentru perioada 2021-2023), rezultatele estimărilor fiind reprezentate în graficele alăturate.
- Subliniem faptul că în ambele economii am asistat la ameliorarea semnificativă a structurii contribuției factorilor de producție la dinamica anuală a PIB potențial în cadrul ciclului economic post-criză, evidențiindu-se dinamica componentei productivitate multifactorială, după cum se poate observa în primele două grafice din partea dreaptă.
- Creșterea semnificativă a contribuției productivității multifactoriale la ritmul anual al PIB potențial a fost determinată, în principal, de evoluțiile din sectorul privat, orientat spre eficiență și încorporarea progresului tehnologic, inclusiv a roadelor Revoluției Digitale. Subliniem faptul că în prezent sectorul privat din aceste economii este competitiv, atât pe plan european, cât și mondial.
- Totodată, din analiză rezultă faptul că niciodată în trecut contribuția factorului capital și contribuția productivității multifactoriale la ritmul anual al PIB potențial nu a fost la fel de echilibrată ca în prezent, atât în Polonia, cât și în România.
- Analize econometrice exprimă că România a realizat o puternică convergență spre nivelul din Polonia din perspectiva ritmului anual al PIB potențial din 2010 până în 2019, aspect evidențiat în ultimul grafic alăturat.
- Această convergență a fost determinată, în principal, de evoluțiile la nivelul dimensiunii factorilor muncă și productivitate multifactorială, după cum se poate observa în primele două grafice din partea dreaptă.
- Conform analizei elaborate ritmul anual al PIB potențial din România a depășit nivelul din Polonia în 2020, evoluție determinată de dinamica factorului capital.
- Pentru perioada 2021-2023 ne așteptăm la intensificarea convergenței României spre nivelul din Polonia, printr-o evoluție mai puternică a ritmului potențial de creștere, susținut, în principal, de contribuția componentelor capital și muncă.
- Atragem atenția cu privire la faptul că România poate depăși Polonia din perspectiva PIB/locuitor la paritatea puterii de cumpărare până la jumătatea acestui deceniu, condiționat de accelerarea reformelor, digitalizarea sectorului public și atenție mai ridicată acordată investițiilor în cercetare-dezvoltare.

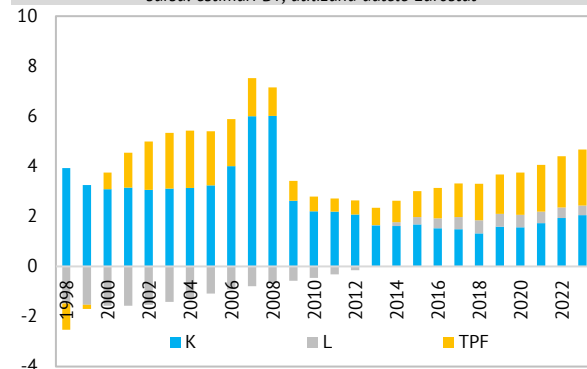
Contribuție factori la ritm an/an PIB potențial PL

sursa: estimări BT, utilizând datele Eurostat

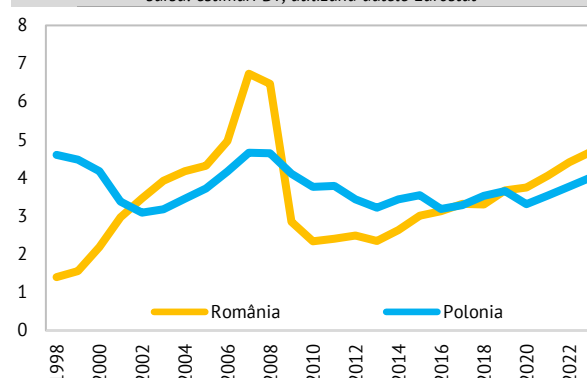
Contribuție factori la ritm an/an PIB potențial RO

sursa: estimări BT, utilizând datele Eurostat

Dinamica anuală a PIB potențial

sursa: estimări BT, utilizând datele Eurostat

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).